

ПОДІЯ І КОМЕНТАР

Кобзар В.В.

22 березня 2017 р. в Києві відбулася невеличка в масштабах міста, але досить цікава в історичному плані подія.

Під час відзначення Міжнародного дня Води в КП «Водно-інформаційний центр» (в народі знаний як «Музей води») відбулося відкриття в якості експонату цікавого раритету – старої латунної пам'ятної дошки (1904), що чудом збереглася. Дошка присвячена урочистому відкриттю новозбудованої артезіанської насосної станції Київського водогону. Станція мала назву «Бульварна» і знаходилася тоді на пров. Безіменному; вона збереглася до цього часу і знаходиться поряд з кінцевою зупинкою швидкісного трамваю, що курсує на Борщагівку, поруч з площею Перемоги. Дошку закріплено на одній з колон в приміщенні КП ВІЦ (під землею).

Раніше вона довгі роки висіла в машинній залі Бульварної насосної станції. На цій невеликій дошці розміром 50 x 30 см., було викарбувано цікавий історичний пам'ятний напис (зі збереженням мови та орфографії):

Въ благополучное Царствование Государя Императора Николая II Въ лета отъ Р.Х. 1903 – 1904 При началькахъ края Генералѣ – Адыютантѣ Михаилѣ Ивановичѣ Драгомировѣ Генералѣ – Адыютантѣ Николаѣ Васильевичѣ Клейнгельсѣ При начальникахъ губернии Генералѣ – Лейтенантѣ Феодорѣ Феодоровичѣ Треновѣ Генералѣ – Майорѣ Павел Сергеевичѣ Саввичѣ При Городскомъ головѣ Василии Николаевичѣ Проценко Сооружена настоящая Бульварная артезианская водоканчка Правленіемъ Кіевскаго Общества Водоснабженія въ составѣ Председателя Правленія Я.С. Бродскаго Директоровъ Правленія С.Я. Богданова Д.С. Марголина Составителемъ проэкта и производителемъ работъ состоялъ гражданскій инженеръ Ф.Ф. Эссенъ Работы произведены Строительной Конторой Л.Б. Гинзбурга. Насосы Братьевъ Зульцерь въ Винтертурѣ. Электрическое устройство Всеобщей компаніи Электричества въ Берлинѣ Сооруженіе окончено 1-го Апрелья 1904 года.

Після революції 1917 р. звичайно така дошка була не на часі і її демонтували. Подальша історія цієї пам'ятної дошки ще потребує вивчення. Однак з виникненням Водного центру її передали на зберігання саме туди. І нарешті тепер її зможуть оглянути відвідувачі центру.

Чому ж ця пам'ятна дошка є історичною цінністю і раритетом?

Та тому, що в місті Києві натепер подібних збереглося на будівлях, спорудах і пам'ятниках не більше десятка. Є подібні на постаменті пам'ятника Св. Володимиру, на колоні Магдебурського права, у Володимирському соборі, приміщенні Держбанку України, біля верхньої станції фунікулера (новобуд), викарбувані в литві написи на чавунних Київських фонтанах (завод виробник та рік) та ще пара-трійка подібних.

От і все. Решту знищили час і варвари-шукачі металобрухту або «чорні» колекціонери. Всі вищеперераховані дошки і написи зроблені на об'єктах, так би мовити, відомих і представницьких. І лише одна дошка, про яку ми розповіли, на звичайній промислово-виробничій споруді – водоканці (за написом на дошці). Тим більша її цінність для історії Києва.